

عنوان مقاله:

ارزیابی روابط ژنتیکی و فیتوشیمی جمعیت های B. Bunium persicum (Boiss.) Fedtsch. در رویشگاه های طبیعی یزد و کرمان

محل انتشار:

مجله تحقیقات گیاهان دارویی و معطر ایران، دوره 36، شماره 2 (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 12

نویسندگان:

سمیرا حسین جعفری - پژوهشگر پسادکتری، دانشکده منابع طبیعی و کویرشناسی، دانشگاه یزد، یزد، ایران

امیر سعادت فر - استادیار، گروه گیاهان دارویی، پژوهشکده فناوری تولیدات گیاهی، دانشگاه شهید باهنر کرمان، کرمان، ایران

خلاصه مقاله:

Bunium persicum (Boiss.) B. Fedtsch
متعلق به تیره چتریان از مهمترین گیاهان دارویی کشور محسوب می شود. در این مطالعه روابط ژنتیکی و فیتوشیمیایی برخی جمعیت های نشانگر ISSR و بررسی ISSR، روش GC-MS در رویشگاه های یزد و کرمان با استفاده از DNA استخراج اسانس از بذرهای زیره به روش تقطیر با آب و با استفاده از دستگاه کلونجر انجام شد. نتایج آغازگر ۱۳-ISSR با تعداد ۴۰ باند، تجزیه خوشه ای با بیشترین ضریب تشابه (۰.۳۹) (PIC) و الگوریتم UPGMA چهار جمعیت از واریانس کل توسط سه مولفه بیان شد و جمعیت ها را به طور کامل از یکدیگر جدا نمود. نتایج این آنالیز با تجزیه خوشه ای و پراکندگی جغرافیایی نمونه ها مطابقت داشت. براساس نتایج GC-MS، به ترتیب تعداد ۱۳ و ۱۶ ترکیب در هریک از رویشگاه های یزد و کرمان شناسایی شد. ترکیب های آلفا-پینن، بتا-پینن، پارا-سیمن، لیمونن، گاما-تریپینن و کومین آلدئید به عنوان ترکیب های مشترک و اصلی بین رویشگاه های یزد و کرمان شناسایی شدند. براساس نتایج تجزیه خوشه ای پارامترهای فیتوشیمی و قرار گرفتن رویشگاه های سیرجان (استان کرمان)، مهریز و اردکان (استان یزد) در یک خوشه و رویشگاه سیرج در خوشه جداگانه می توان نتیجه گرفت که گروه بندی براساس ترکیبات اسانس با گروه بندی ژنتیکی و فاصله جغرافیایی موجود در رویشگاه های یزد و کرمان مطابقت دارد.

کلمات کلیدی:

زیره کرمانی (Bunium persicum (Boiss.) B. Fedtsch)، ارزیابی ژنتیکی، نشانگر ISSR، فیتوشیمی، آنالیز خوشه ای

